

क्र.काप्रावि/आयसीडी/२०१५-१६/

गोपनीय

व्यवस्थापन परिषद

क्र.१/२०१५- २०१६

८१. अप्रृष्ट
मा० १७/११/१५

मुंबई विद्यापीठ

विद्यापीठाच्या व्यवस्थापन परिषदेची संभा मंगळवार, दिनांक २८ एप्रिल, २०१५ रोजी सकाळी ११.३० वाजता सर फिरोजशहा मेहता व्यवस्थापन परिषदेचे दालन, विद्यापीठ इमारत, उत्तर विभाग, फोर्ट, मुंबई -४०० ०३२, येथे संपन्न झाली. सभेमध्ये खाली नमूद केल्याप्रमाणे सदस्य उपस्थित होते :-

१. डॉ. राजन वेळूकर (कुलगुरु)
२. प्राचार्य (डॉ.) नरेश चंद्र (प्र-कुलगुरु)
३. प्राचार्य (डॉ.) सुरेश किसनराव उकरडे
४. डॉ. प्रल्हाद जी. जोगदंड
५. प्राचार्य (डॉ.) राजपाल एस. हांडे (संचालक, बी.सी.यु.डी.)
६. प्राचार्य (डॉ.) दत्ताजीराव यशवंतराव पाटील
७. प्राचार्य (डॉ.) गोरक्ष विठ्ठलराव पारगांवकर
८. डॉ. वसंत सिताराम शेकडे
९. डॉ. (श्रीमती) आरती प्रसाद
१०. श्री. महादेव बाबुराव जगताप
११. प्राचार्य (डॉ.) विजय भालचंद्र जोशी
१२. श्री. संजय बा. शेटे

प्राचार्य (डॉ.) राजपाल हांडे यांनी शासन निर्णय ३० ऑक्टोबर, २०१० आणि ०२ सप्टेंबर, २०१३ या दोन जी.आर च्या अनुषगांने संपूर्ण प्रक्रिया करत असल्याचे सांगितले.

बाब २: शैक्षणिक वर्ष २०१५-१६ करिता नविन महाविद्यालये (पालघर जिल्हा - पदविपूर्व व पदव्युत्तर) सुरु करण्याकरिता इच्छुक संस्थांकडून महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम, १९९४ नुसार प्राप्त झालेले प्रस्ताव.

ठराव शैक्षणिक वर्ष २०१५-१६ करीता नविन महाविद्यालये (पालघर जिल्हा पदवीपूर्व व पदव्युत्तर) सुरु करण्याकरीता प्राप्त झालेल्या प्रस्तावावार संबंधित शासन निर्णयानुसार कार्यवाही करून पडताळणी समिती, छाननी समिती, तज्ज समिती, संस्थानी सादर केलेल्या अपीलावर घेतलेले विद्यापीठाचे अभिप्राय तसेच महाविद्यालये व विद्यापीठ विकास मंडळ यांनी दिनांक १८ एप्रिल, २०१५ रोजी झालेल्या बैठकीत बाब क्र.२ नुसार घेतलेले निर्णय विचारात घेऊन व्यवस्थापन परिषदेने पुढीलप्रमाणे निर्णय घेण्यात आले.

विद्यापीठाने शैक्षणिक वर्ष २०१५-१६ करीता बृहत आराखडयात नव्याने अस्तित्वात आलेल्या पालघर जिल्हा व सदर जिल्हा आदिवासी बहूल असल्यामुळे ग्रामीण आदिवासी मुलांना शिक्षण सहजतेने उपलब्ध

होण्याच्या दृष्टीकोनातून प्रत्येक तालुक्यात एक महाविद्यालय सुरु करण्याबाबत केलेल्या शिफारशीच्या अनुषंगाने नविन महाविद्यालय सुरु करण्याची केलेल्या तरतुदीनुसार व सदर जिल्ह्यात मानव संसाधन निर्माण करण्याच्या दृष्टीकोनातून आदिवासी क्षेत्रात गरीब विद्यार्थ्यांना उच्च शिक्षण उपब्लध होण्याच्या दृष्टीने विविध संस्था/ट्रस्ट/सोसायटी यांनी सादर केलेल्या प्रस्तावाबाबत शासन निर्णयानुसार केलेल्या कार्यवाहीनुसार सकारात्मक शिफारशींसह महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम, १९९४ चे कलम ८१ (१) मधील तरतुदीचे काटेकोरपणे पालन करण्याच्या आटींवर जोडलेल्या तक्त्यानुसार शासनाकडे एकूण प्रस्ताव सादर करण्याची शिफारस करण्यात येत आहे.

बाब ३: शैक्षणिक वर्ष २०१५-१६ करिता नविन विधी महाविद्यालये (विद्यापीठ क्षेत्र) सुरु करण्याकरिता इच्छुक संस्थांकडून महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम, १९९४ नुसार प्राप्त झालेले प्रस्ताव.

ठराव शैक्षणिक वर्ष २०१५-१६ करीता नविन विधी महाविद्यालये (विद्यापीठ क्षेत्र) सुरु करण्याकरिता प्रात्प झालेल्या प्रस्तावांवर संबंधीत शासन निर्णयानुसार कार्यवाही करून पडताळणी समिती, छाननी समिती, तज्ज समिती, संबंधीत संस्थांनी सादर केलेल्या अपीलांवर घेतलेले विद्यापीठाचे अभिप्राय तसेच महाविद्यालये व विद्यापीठ विकास मंडळ यांनी दिनांक १८ एप्रिल, २०१५ रोजी झालेल्या बैठकीत बाब क्र. ३ नुसार घेतलेले निर्णय विचारात घेऊन व्यवस्थापन परिषदे पुढील प्रमाणे निर्णय घेण्यात आले.

विद्यापीठाने शैक्षणिक वर्ष २०१५-१६ करीता बृहत आराखडयात विद्यापीठ क्षेत्रात नविन विधी महाविद्याये सुरु करण्याबाबत केलेल्या तरतुदीनुसार विविध संस्था/ट्रस्ट/सोसायटी यांनी सादर केलेल्या प्रस्तावाबाबत शासन निर्णयानुसार केलेल्या कार्यवाहीनुसार महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम, १९९४ चे कलम ८१ (१) मधील तरतुदीचे काटेकोरपणे पालन करण्याच्या आटींवर, गुणवत्तेच्या आधारावर सकारात्मक शिफारशींसह शासनाकडे सादर करण्याची शिफारस करण्यात येत आहे.

बाब ४: शैक्षणिक वर्ष २०१५-१६ करिता नविन कम्युनिटी महाविद्यालये सुरु करण्याकरिता इच्छुक संस्थांकडून महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम, १९९४ नुसार प्राप्त झालेले प्रस्ताव.

ठराव शैक्षणिक वर्ष २०१५-१६ करीता कम्युनिटी महाविद्यालय सुरु करण्याकरीता प्राप्त झालेल्या प्रस्तावांवर संबंधित शासन निर्णयानुसार कार्यवाही करून पडताळणी समिती, छाननी समिती, तज्ज समिती, संबंधित संस्थांनी सादर केलेल्या अपीलांवर घेतलेले विद्यापीठाचे अभिप्राय, महाविद्यालये व विद्यापीठ विकास मंडळ यांनी दिनांक १८ एप्रिल, २०१५ रोजी झालेल्या बैठकीत बाब क्र. ४ नुसार घेतलेले निर्णय तसेच तदनंतर विविध संस्थांनी सादर केलेले सामंज्यस करार व इतर माहिती विचारात घेऊन व्यवस्थापन परिषदेत पुढील प्रमाणे निर्णय घेण्यात आले.

विद्यापीठाने शैक्षणिक वर्ष २०१५-१६ करीता बृहत आराखडयात विद्यापीठ क्षेत्रात कम्युनिटी महाविद्यालये सुरु करण्याबाबत केलेल्या तरतुदीनुसार विविध संस्था/ट्रस्ट/सोसायटी यांनी सादर केलेल्या प्रस्तावांबाबत शासन निर्णयानुसार केलेल्या कार्यवाहीनुसार महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम, १९९४ चे कलम ८१ (१) मधिल तरतुदीचे काटेकोरपणे पालन करण्याच्या आटीवर गुणवत्तेच्या आधारावर सकारात्मक शिफारशींसह शासनाकडे सादर करण्याची शिफारस करण्यात येत आहे.

बाब ५: शैक्षणिक वर्ष २०१५-१६ करिता नविन अभ्यासक्रम/अतिरिक्त तुकडी/विषय (एन.सी.सी., एन.एस.एस व शारिरिक शिक्षण) (पदविपूर्व व पदव्युत्तर-कला, वाणिज्य आणि विज्ञान शाखा) सुरु करण्याकरिता इच्छुक महाविद्यालयांकडून महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम, १९९४ नुसार प्राप्त झालेले प्रस्ताव.

ठराव असा ठराव करण्यात आला की, शैक्षणिक वर्ष २०१५-१६ करिता नविन अभ्यासक्रम/अतिरिक्त तुकडी/विषय (एन.सी.सी., एन.एस.एस व शारिरिक शिक्षण) (पदविपूर्व व पदव्युत्तर-कला, वाणिज्य आणि विज्ञान शाखा) सुरु करण्याकरिता प्राप्त झालेल्या प्रस्तावांवर संबंधित शासन निर्णयानुसार कार्यवाही करून पडताळणी समिती, छाननी समिती, तज्ज्ञ समिती संबंधित संस्थानी सादर केलेल्या अपिलांवर घेतलेले विद्यापीठाचे अभिप्राय तसेच महाविद्यालये व विद्यापीठ विकास मंडळ यांनी दिनांक १८ एप्रिल, २०१५ रोजी झालेल्या बैठंकीत बाब क्र.५ नुसार घेतलेला निर्णय विचारात घेऊन व्यवस्थापन परिषदेत पुढील प्रमाणे निर्णय घेण्यात आले.

अस्तित्वात असलेल्या संलग्नित महाविद्यालयांच्या प्राचार्यांनी सादर केलेल्या प्रस्तावांबाबत शासन निर्णयानुसार केलेल्या कार्यवाहीनुसार व सदर शासने निर्णयामधील तरतुदींचा विचार करता असे दिसून आले की ब-याचदा संबंधित महाविद्यालयाचे नॅक मुल्याकंन/पुनर्मूल्यांकन झालेले नाही. परंतु सदर महाविद्यालयांनी त्याबाबतचे इरादापत्र (LOI) ब-याच महाविद्यालयांनी नॅककडे सादर केलेले असून सदर प्रस्तावांवर नॅककडे कार्यवाही सुरु आहे. तसेच हॉस्पिटॅलिटी स्टडीज व विधी महाविद्यालयासंदर्भात नॅक कडे यासंदर्भात मार्गदर्शक तत्वे उपलब्ध नसल्यामुळे सदर महाविद्यालयाचे नॅक मुल्याकंन होऊ शकलेले नाही.

तसेच बहुसंख्य महाविद्यालयांनी जाहिरात देऊन सुध्दा नियमित प्राचार्य उपलब्ध होत नसल्यामुळे संदर्भीय शासन निर्णयाच्या तरतुदीनुसार विद्यार्थींची उच्च शिक्षणाची निवड तसेच उच्च शिक्षित मानव संसाधन निर्माण करण्याची गरज लक्षात घेता सदर प्रस्तावांबाबत सकारात्मक विचार व्हावा असे सर्वानुमते ठरविण्यात आले.

त्या अनुषंगाने महाविद्यालयांनी नविन अभ्यासक्रम/वाढीव तुकड्या/नविन विषय सुरू करण्याकरिता सादर केलेल्या प्रस्तावांबाबत शासन निर्णयानुसार केलेल्या कार्यवाहीनुसार महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम, १९९४ चे कलम ८१ (१) मधील तरतुदीचे काटेकोरपणे पालन करण्याच्या अटीवर गुणवत्तेच्या आधारावर सकारात्मक शिफारशींसह शासनाकडे सादर करण्याची शिफारस करण्यात येत आहे.

बाब ६: शैक्षणिक वर्ष २०१५-१६ करिता नविन अभ्यासक्रम/अतिरिक्त तुकडी/विषय विधी/तंत्रशास्त्र शाखा सुरू करण्याकरिता इच्छुक महाविद्यालयांकडून महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम, १९९४ नुसार प्राप्त झालेले प्रस्ताव.

ठराव शैक्षणिक वर्ष २०१५-१६ करीता नविन अभ्यासक्रम/अतिरिक्त तुकडी/नविन विषय (विधी आणि तंत्रज्ञान शाखा-पदवीपूर्व आणि पदव्यूत्तर) सुरू करण्याकरिता प्राप्त झालेल्या प्रस्तावांवर संबंधीत शासन निर्णयानुसार कार्यवाही करून पडताळणी समिती, छाननी समिती, तज्ज्ञ समिती, संबंधीत महाविद्यालयांनी सादर केलेल्या अपीलावर घेतलेले विद्यापीठाचे अभिप्राय तसेच महाविद्यालये व विद्यापीठ विकास मंडळ यांनी दिनांक १८ एप्रिल, २०१५ रोजी झालेल्या बैठकीत बाब क्र.६ नुसार घेतलेले निर्णय विचारात घेऊन व्यवस्थापन परिषदेत पुढील प्रमाणे निर्णय घेण्यात आले.

अस्तित्वात असलेल्या संलग्नित महाविद्यालयांनी सादर केलेल्या प्रस्तावांबाबत शासन निर्णयामधील तरतुदीचा विचार करता असे दिसून आले की, ब-याचशा संलग्नित महाविद्यालयाचे नेंक मूल्यांकन झालेले नाही व बहूसंख्य विधी महाविद्यालयांमध्ये जाहिरात देऊन सुध्दा नियमित प्राचार्य उपलब्ध होत नसल्यामुळे संदर्भीय शासन निर्णयाच्या तरतुदीनुसार विद्यार्थ्यांची उच्च शिक्षणाची निकड तसेच उच्च शिक्षित मानव संसाधन निर्माण करण्याची गरज लक्षात घेता सदर प्रस्तावांबाबत सकारात्मक विचार व्हावा असे सर्वानुमते ठरविण्यात आले.

त्या अनुषंगाने महाविद्यालयांनी नविन अभ्यासक्रम/वाढीव तुकड्या/नवीन विषय (विधी व तंत्रज्ञान शाखा) सुरू करण्याकरिता सादर केलेल्या प्रस्तावांबाबत शासन निर्णयानुसार केलेल्या कार्यवाहीनुसार महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम, १९९४ चे कलम ८१ (१) मधील तरतुदीचे काटेकोरपणे पालन करण्याच्या अटीवर गुणवत्तेच्या आधारावर सकारात्मक शिफारशींसह शासनाकडे सादर करण्याची शिफारस करण्यात येत आहे.

तसेच पुढे चर्चेअंतर्गत असे निर्दशनास आणून देण्यात आले की, अनु क्र.८६ येथे नमूद करण्यात येते की, कृष्णाराव सिताराम देसाई शिक्षण मंडळ एस.के.पाटील सिंधुदुर्ग, मालवण, जिल्हा सिंधुदुर्ग यांनी बी.एस.सी. अभ्यासक्रम सुरू करण्याकरीता प्रस्ताव सादर केलेला आहे. परंतु सदर अभ्यासक्रम सदर महाविद्यालयात शैक्षणिक वर्ष १९७२ पर्यंत सुरू होते. त्यानंतर सदर अभ्यासक्रम (विज्ञान शाखा) काही कारणास्तव बंद करण्यात आले. त्या अनुषंगाने असे ठरविण्यात आले की, मालवण तालुक्यतील विद्यार्थ्यांची उच्च शिक्षणाची निकड लक्षात घेता. बी.एस.सी. (विज्ञान शाखा) अभ्यासक्रम एस.के.पाटील महाविद्यालयात पुनर्जीवित करण्याबाबतचा प्रस्ताव नियमानुसार शासनाकडे विशेष बाब म्हणून सादर करण्यात यावा.

मा. कुलगुरु - बीसीयुडीच्या माध्यमातून व्यवस्थापन परिषदेमध्ये महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम, १९९४ नुसार शासनाने शासन निर्णयाच्या माध्यमातून घालून दिलेल्या निकषांच्या अनुषंगाने विद्यापीठाकडे नविन महाविद्यालये, नविन शिक्षणक्रम, नविन अभ्यासक्रम, नविन विषय, अतिरिक्त तुकड्यांचे जे प्रस्ताव आले त्यांची छाननी, पडताळणी अंतिम टप्पांमध्ये होवून हे संपूर्ण प्रस्ताव व्यवस्थापन परिषदेपुढे आणले आहेत. या संपूर्ण प्रस्तावांमध्ये व्यवस्थापन परिषदेच्या सर्व सदस्यांनी चर्चेच्या माध्यमातून काही शंका उपस्थित केल्या, तसेच सभासदांनी त्यांच्या अनुभवाच्या आणि त्यांना मिळणा-या पुढील संधीच्या माध्यमातून त्यांची वेगवेगळी मते या सभागृहापुढे मांडली. त्यात त्यांनी एक मत असेही मांडले की, ग्रामीण व आदिवासी भागामध्ये विद्यार्थ्यांना शिक्षणाची संधी मिळावी म्हणून काही महाविद्यालयांना तसेच काही नवीन महाविद्यालयांना व संस्थांना त्यांच्या गरजा लक्षात घेऊन अतिरिक्त तुकड्या, नविन शिक्षणक्रम, नविन अभ्यासक्रमास मान्यता दयावी असा काही जणांनी विचार मांडला.

ज्याप्रमाणे विद्यापीठावरती गेल्या अनेक वर्षांपासून बोजा वाढतो आहे. विद्यार्थ्यांची, महाविद्यायतांची संख्या वाढली आहे पण विद्यापीठाच्या मानव संसाधनात वाढ झाली नसल्यामुळे एकदंरीतच विद्यापीठावर ताण निर्माण होत आहे व त्या ताणामुळे विद्यापीठ सतत चर्चेत राहत आहे आणि कुठेही काहीही चुक झाली तरी विद्यापीठाचीच बदनामी होते असे मत देखील काही मंडळींनी मांडले. गुणवत्तेच्या दृष्टीकोनातून कुठेतरी आपल्याला एक सक्षमता निर्माण करण्यासाठी आपल्याला कठोर निकष आखून त्या निकषांचे कठोरपणे पालन करावे असेही काही सदस्यांनी त्यांचे मत मांडले.

आज या देशाची अशी परिस्थिती आहे एकीकडे विद्यार्थ्यांच्या शिक्षणाबोबरच विद्यार्थ्यांची संख्याही वाढविण्याची आवश्यकता निर्माण झालेली आहे. पण ती संख्या वाढत असताना दुसरीकडे गुणवत्तेबाबतची जबाबदारी ही पूर्वी काही लोकांवर येवून पऱ्यायची ती आजकाल कुलगुरुंवर येवून पडते आहे. कुलगुरुंनाच प्रश्न विचारले जातात. एखादया प्रश्नपत्रिकेमध्ये शिक्षकांने जरी चुक केली असली आणि वृत्तपत्रामध्ये मोठी बातमी जरी आली तरी त्याचे उत्तर कुलगुरुंनी दयायचे. ज्या शिक्षकांनी चुक केली ते पुढे येत नाहीत. एखादया विद्यार्थ्यांच्या हॉल तिकीटामध्ये गोंधळ झाला, जरी त्याने भरलेली माहिती चुकीची असली तरी किंवा विद्यापीठामधील एखादा कर्मचारी काम करत नसेल किंवा कोणत्याही स्तरावर एखाद्या कर्मचा-याच्या हातून एखादी चूक झाली तरी तो मात्र शांत घरी बसतो आणि त्याची उत्तरे कुलगुरुंना राजभवन, मंत्रालय, विधानसभेमध्ये दयायला लागतात. अशी परिस्थिती आपण बघितलेली आहे. याच्यात वेगवेगळे अॅन्गल्स असतील - एकीकडे आपल्याला असं वाटत असतं की आपण विद्यार्थ्यांच्या शिक्षणाची व्यवस्था करावी. दुसरीकडे आपल्याला वाटते की आपण ही जबाबदारी पेलवू शकू का? विद्यार्थ्यांची सोय करण्याची जबाबदारी, त्याला निर्माण करणारी व्यवस्था ही खरं तर शासनाची जबाबदारी आहे.

एकाच विद्यापीठावर आपण एवढा मोठा भार का टाकायचा? तो जर सहन करत नसेल तर त्याच्यावर तो भार का टाकावा? नॅशनल नॉलेज कमिशन, विद्यापीठ अनुदान आयोग, यशपाल समिती, केंद्र शासन, मिनिस्टरी ऑफ एचआरडी, आणि सोकॉल्ड तज्ज्ञ हया सगळ्यांच अस म्हणणं आहे की, एका विद्यापीठामध्ये केवळ १०० महाविद्यालये असावीत. आपल्याकडे तर

७४०-७५० महाविद्यालये आहेत. पुणे, नागपूर विद्यापीठामध्ये महाविद्यालयांची संख्या जास्त आहे पण विद्यार्थ्यांची संख्या कमी आहे. पण मुंबई विद्यापीठात ७४० महाविद्यालये असताना आपण अधिक महाविद्यालये वाढवायची का? गरज आहे का? गरज असली तरी आपण ती पेलू शकणार आहोत का? पण दुस-याही बाजूने विचार करायला पाहिजे. म्हणजे जर पेलू शकत नसेल तर आपण त्या दृष्टीनेही विचार करायला पाहिजे. आपण जर असा विचार केला की कोणत्या तरी नाविन्यपूर्ण माध्यमातून आपल्याला ते पेलवता आलं तर तशी व्यवस्था आपल्याला तयार/निर्माण करावी लागेल.

आपल्याला महाविद्यालयांची संख्या, तुकड्यांची संख्या वाढवायची असेल तर बहुमताने निर्णय घेवून नाविन्यपूर्ण अशी कोणती पद्धत बरोबर आहे त्याचा निर्णय घ्यायला पाहिजे असे मला वाटते. त्यामुळे आपल्याला ते प्रेशरच जाणवणार नाही म्हणून आपण ७४० चे ८०० महाविद्यालये झाली तरी हरकत नाही फक्त आपल्या व्यवस्थापनेला तशी व्यवस्था करावी लागेल, ती व्यवस्था काय असेल त्या व्यवस्थेमध्ये आपल्याला कोण कोणत्या सोयी कराव्या लागतील याचा देखील विचार केला पाहिजे. या विषयावर राजभवन आणि मंत्रालयामध्ये भरपूर बैठका झाल्या आहेत. प्रश्न विचारणारे शासनकर्ते एकीकडे सांगतात की यांना तुकड्या वाढवून दया. दुसरीकडे सांगतात तुम्हाला झेपत नव्हते तर परवानगी का दिली? तुम्ही महाविद्यालयांची संख्या का वाढवता? असा ही प्रश्न आम्हाला राजभवन - मंत्रालया मध्ये विचारतात. एखादी व्यक्ती जर मंत्रालयात गेली आणि बोलली की हे प्रस्ताव विद्यापीठाने पाठविले नाही तर त्यावर आपल्याकडे लिहून येत की यांच्याकडे प्रस्ताव पाठवावा. पण प्रस्ताव कसे पाठवायचे. तेच पाठवता येत नाहीत. विधानसभेमध्ये याच्यावर प्रश्नही निर्माण होतात. की या महाविद्यालयामध्ये एवढे विद्यार्थी आणि प्राचार्यच नाहीत तर तुम्ही फॉर्म कसा भरायला दिला? याचे उत्तर मला दयावे लागते. मी उत्तर देऊ शकत नाही.

काही महाविद्यालयात प्राचार्य नाही, काही संस्था विनाअनुदानित तत्वावर असतात ते पगार देऊ शकत नाहीत. एकीकडे आपण महाविद्यालय बंद करू शकत नाही कारण बंद करण्याचे अधिकार आपल्याला दिलेले नाहीत. एखाद्या महाविद्यालयाचे संलग्निकरण आपल्याला काढून घ्यायचे असेल तर त्या संलग्निकरण करण्याच्या प्रक्रियेमध्ये खूप अडथळे येतात. आम्ही हतबल, कारण आमच्या कायद्यामध्ये तशी तरतुद केलेली नाही. आपल्याला सहनही होत नाही आणि सांगताही येत नाही अशी परिस्थिती निर्माण झाली आहे. अशा परिस्थितीतून बाहेर पडायला हवे.

आपण पोटतिडकीने विषय मांडत होतात. देशामध्ये विद्यार्थ्यांची, तरुणांची शिक्षणाची गरज वाढलेली आहे, ही अतिशय चांगली आणि आनंदाची गोष्ट आहे पण ते वाढत असताना आपण त्यांना थोड्या सुविधा दयायला पाहिजे ते सुध्दा आपण देऊ शकत नाही. याची अनेक कारण आहेत. पेपर तपासायला ॲप्प्रुड शिक्षकांवरच भार येतो कारण काही महाविद्यालयांमध्ये शिक्षकच नाहीत, असले तरी ते ॲप्प्रुड नाहीत किंवा ते टेंम्पररी असतात, टेंम्पररी असल्यामुळे ते पेपर तपासायला येत नाहीत. मग काम कोणी करायचे असा प्रश्न निर्माण होतो आणि मग पेपर तपासायला शिक्षक मिळत नाहीत. त्यामुळे ४५ दिवसात निकाल लागत नाहीत. हा आपल्याला विचार करण्याचा विषय आहे.

कदाचित दोन लोक मला म्हणतील की ग्रामीण भागातील महाविद्यालयांना परवानगी देऊन टाका. त्यांना चुकीची परवानगी दिल्यामुळे कुलगुरुंवर विधानसभेत ताशेरे ओढले जातात तेव्हा ग्रामीण भागातील महाविद्यालयांना परवानगी दया म्हणणारे पुढे येत नाहीत किंवा ज्या महाविद्यालयांच्या बाबतीत हे घडले त्या महाविद्यालयाचा विषय व्यवस्थापन परिषद आणि विविध सात टप्प्यामधून परवानगी मिळालेली असते ते कुठेच दिसत नाहीत. ते गायब होतात किंवा मी कुठे आग्रह केला, त्यांनी परवानगी दिली, त्यांनी प्रस्ताव तपासले असेल. अशी उत्तरे देतात, अक्षरशा रडतात तुमच्यापाशी. मी सत्य परिस्थिती सांगतो आहे. तुम्हालाही ते कळेल, कालांतराने अनुभव येईल तुम्हाला किंवा आलाही असेल. अशी माणसे गायब होतात, त्यांच्यासाठी आपण रिस्क घ्यायची का? मुंबई विद्यापीठाच्या व्यवस्थापन परिषदेमध्ये असे सातत्याने घडत होतं आणि म्हणून मी तुमच्या बैठकीमध्ये विशेष लक्ष दिले नाही. माझं तरी असं मत आहे, आपल्याकडे जितके विद्यार्थी, महाविद्यालये आहेत त्यांना आपण कसं छान करता येईल, कसं सुधारता येईल याच्याकडे जास्त लक्ष दिले पाहिजे.

करिअर ॲडव्हान्समेंट कोर्स जे शिक्षक करत नाहीत ते शिक्षक शिकविणार कसे. त्यासाठी आपण नियम करायला पाहिजे. नियम जर चुकीचे झाले असतील तर ते बदलण्यासाठी आंपण ते योग्य त्या प्राधिकरणापुढे मांडायला पाहिजे. पण नियम असले तरी आंपण नियमाचे पालन करायचे की नाही हा देखील प्रश्न माझ्या मनामध्ये सातत्याने येत होता. आपण पोटतिडकीने विद्यार्थ्यांना शिक्षण मिळायला पाहिजे. त्या भागामध्ये एकसेस वाढायला पाहिजे. ही मते मांडली तो आपला विचार असू शकतो. पण मला असे वाटते की गुणवत्तेच्या दृष्टीकोनातून नियमांचे काटकोर पालन व्हावं आणि मग तुम्ही महाविद्यालयांचे प्रस्ताव पाठवावे असे माझे मत नोंदवा. कलम ८१ मधील नियम काटेकोरपणे पाळण्याचा प्रस्ताव विविध प्राधिकरणासमोर मांडावा. माझ वैयक्तिक मत आहे की आपण एक वर्ष स्टॉप लावला, तसा स्टॉप लावावा. तुम्ही बहुमताने घेतलेला निर्णय मला मान्य आहे.
